

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۴/۰۷/۰۹

قاسم باز

نقد بر مقاله ضرورت یاد آوری از سده قانون اساسی در افغانستان

مقاله تحت عنوان (ضرورت یاد آوری از سده قانون اساسی در افغانستان) جناب روستا تره کی را که زینت بخش وبسایت اریانا و دعوت گردید به علاقه فراوان خواندم. در مقاله جناب تره کی صاحب به چند مغایط برخوردیم. جناب داکتر صاحب تره کی مینویسد:

۱ - قانون اساسی سال ۱۳۴۳ معیارهای دیموکراسی را برآورده نتوانست لذا جامعه را به بحران برد.

۲- بعد از سرنگونی حکومت شاهی، نظام جمهوری محمد داود باعث بدبختیهای بعدی گردید.

تبصره. بنده قاسم باز. بالای دو مواد فوق الذکر جناب تره کی.

خوب محترم تره کی صاحب. شما خود متعرف هستید که قانون اساسی ۱۳۴۳ به اصطلاح دهه دیموکراسی یعنی سالهای آخر سلطنت محمد ظاهرشاه نتوانست بخواست مردم جواب مثبت بدهد. بخاطریکه ان قانون اساسی ۱۳۴۳ حقوق مدنی افراد زیر پا کرد، قانون زمینه بی عدالتی را مهیا ساخت، دیموکراسی بشکل واقعی تمثیل نشد، احزاب بطور غیر قانونی مانند سمارق از زیر زمین سرکشید، شاه افغانستان فرد غیر مسول شناخته شد هر سه قوه یعنی رکن اساسی دولت منحصر به شاه شد. در سطح اقتصادی و اجتماعی مردم کدام تغییر موثر پدید نیامد ووو، پس در اینطور حالت و شرایط کشورچی باید میشد؟ اگر واقعاً شما به همین نظر هستید، پس گناه ان شخص (سردار محمد داودخان) که در مقابل اینگونه شرایط و وضع ناهنجار قد علم نمود و مانع کشور از این گونه بحرانات و انقلابات خونین شد، و کشور را برای چند سال از اینگونه حالت نجات داد که به احتمال قوی و بسیار زیاد به صدها هزار انسان در ان کشته و تلف میشد جلوگیری نمود.

جناب داکتر صاحب تره کی.

۴ سال و ۹ ماه دوران جمهورییت داودخان یک دور پر امن بود. تنها حمله به پنجشیر، لغمان، بدخشان ولسوالی سرخ رود ووو، انهم توسط چند گماشته شده پاکستان که انها هم توسط مردم عوام و قوه ناچیزی دولتی افغانستان سرکوب شد در ان وقت کدام خطر جدی دیگر متصور نه بود. اینکه بعد از کودتا ۷ ثور دولت دیموکراتیک خلق نتوانست امنیت سراسری کشور را تامین کند مسولیت داودخان نیست. ! بلکه مسولیت دیموکرات های خلق و پرچم است که نظام ملی و رو به انکشاف جمهورییت سردار داودخان را سرنگون کرد.

د پاپو شمیره: له 1 تر 3

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلیکنی د لیکنیزی بنی پازوالی د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرو مخکی په خیر و لولی

۳- جناب تره کی صاحب شما اضافه میکند مینویسد :

« قانون اساسی فبروری 1977 اولین جمهوریت افغانستان که بدنبال کودتای نظامی سردار داود نافذ شد، قدرت سیاسی را به شیوه متمرکز سازمان داد . این قانون اساسی مظهر برجسته کیش شخصیت در شرایطی بود که فساد اداری و زیاده روی های دیموکراسی بر عمق بحران اجتماعی هرچه بیشتر می افزود. تمایلات گریز از مرکز که توسط مداخلات خارجی به ارامی شکل میگرفت، کشور را آستان زلزله ویرانگر سیاسی میگردانید قانون اساسی 1977 در چوکات نظام ریاستی پرزیدانسیل شکل گرفت.

۴- در قانون اساسی 1977 دو محور تمرکز قدرت مطرح بود : رئیس جمهور و حزب.

همچنان شما علاوه میکنید که در قانون ۱۹۷۷ ریس جمهور غیر مسول بود و باز در جای دیگر همین پاراگراف مینویسد که قانون جمهوریت سردار داود نسبتاً از قانون اساسی سلطنت کرده پارلمانی تر بود.

تبصره بنده قاسم باز .

محترم تره کی صاحب . در نوشته فوق شماره ۳ و ۴ ، شما میفرمایید: در قانون اساسی جمهوریت سردار محمد داود، رئیس جمهور غیر مسول بود. ولی تا جایکه من ان قانون را خواندم رئیس جمهور در مقابل ملت که اعضای ملی جرگه را انتخاب مینمود مسولیت های زیادی داشت. ملی جرگه انوقت که وظیفه شورا ملی را به عهده داشت میتوانست رئیس جمهور را توسط سه ثلث ارا ملی جرگه سلب اعتماد و محاکمه نماید .

همچنان شما در جای دیگر مقاله ضد و نقیض تان مینویسید که در قانون اساسی جمهوری داودخان از کلیمات کمونستی مانند کلیمات دهقان، زحمت کشان، روشنفکران ، انقلاب ملی ، ذکر شده بود به همین خاطر قانون اساسی جمهوری سردار محمد داودخان بمانند قانون های کشورهای کمونیستی شباهت داشت .

حقوقدان عقده پی داکتر صاحب تره کی . اگر شما مرام های احزاب بمانند افغان ملت، حزب اسلامی، مساوات میوندوال ، خلق - پرچم و شعله جاوید را خوانده باشید در مرام نامه های آنها اینگونه کلیمات نیز وجود دارد . از برای خدا ، از قلم یک فرد که خود را استاد و دانشمند نیز خطاب میکند چی میخوانم .

جناب محترم . شما خود اعتراف میکنید که قانون اساسی ۱۹۷۷ جمهوریت سردار محمد داودخان پارلمانی تر از قانون اساسی دهه دیموکراسی بود. پس ذکر کلیمات بمانند دهقان، زحمت کشان ، انقلاب ملی ، برادری و برابری ، تساوی حقوق ، توکل بخدا ، به همکاری خدا ، به فضل خدا و با توفیق خدا بمعنی چپی بودن و راستی بودن دلالت نمیکند چنانچه در قانون اساسی زمان جمهوریت سردار محمد داودخان این کلیمات در ان تسجیل یافته بود. لطفاً در انتخاب نوشتن کلیمات و جملات تان کمی دقت نماید .

۵- با خروج شورویها از افغانستان، نجیب الله یکی دیگر از رهبران حزب کمونیست با ترک اهداف کمونیستی، در قانون اساسی 1990 نظام سیاسی افغانستان را از چوکات مدل مسکو بیرون کرد و به آن قیافه سوسیال دموکرات بخشید .

در قانون اساسی ، رئیس جمهور در رأس دولت قرار داشت. وی توسط اکثریت آرای اعضای لویه جرگه برای مدت هفت سال انتخاب میشد و تنها در برابر لویه جرگه مسؤلیت داشت. در قانون اساسی صلاحیت های رئیس جمهور

د پانو شمیره: له 2 تر 3

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلیکنې دلیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هبله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په خیر و لولئ

شبهه صلاحیت های معمول روسای جمهور در کشور های لیبرال غرب بود. پارلمان از دو اطاق ترکیب شده بود . قانون اساسی حقوق و آزادی های عامه را تضمین کرد : آزادی مطبوعات و رسانه ها و تشکیل احزاب سیاسی مجاز شمرده شد. احترام به دین مقدس اسلام و پیروی ازان برای دولت الزامی گردید .

تبصره قاسم باز .

استاد تره کی : شما متوجه هستید که چی می نویسید؟! .

سبحان الله به این قضاوت ملی و اسلامی تان .

من تا این دم نمی دانستم که شما اینقدر دلباخته حزب دیموکراتیک خلق بخصوص از جناب ؟ داکتر نجیب الله هستید . آقای تره کی ، داکتر نجیب بعد از برآمدن قشون سرخ شوروی اگر نماز خواند و یا آیات، احادیث گفت و یا از دیموکراسی و مردم سالاری و یا هم از وطن پرستی یاد کرد همه این یاد اوری ها عمل تکتیکی وی بود نه عقیده و رویش وی . تعجب میکنم که یک دانشمند انهم داکتر حقوق سیاسی اینطور قضاوت غیر عادلانه را کند .

لطفاً بنده را وادار نسازید که جریان سه روزه انتظار تانرا در قندهار و ملاقات شما به دوستان تان در قندهار به روح تان بکشم .

وسلام .

سلیمان لایق چی زیبا گفته .

ما اقتدا ورپسی وکره چی رهبر به وی

لکه چی وایی په هرڅه باندی خبر به وی

د تررمیو د دوران یو زره ور به وی

د سختو ورځو د جنگونو د سنگر به وی

د تالا شویو پرگنو یو منور به وی

د پاڅیدلو افغانانو د باور به وی

زه غولیدلی وم په لوبو د یو غل باندی

ما غاړه ایشی وه په توره د اجل باندی

د پانو شمیره: له 3 تر 3

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هبله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په څیر و لولئ